

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa Czöbel Béla Kosuth-díjas festőművésznek, a Magyar Népköztársaság Kiváló művészeinek eredményes művészi munkássága elismeréséül, 85. születésnapja alkalmából a Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta.

Az Elnöki Tanács Sásdi Sándor József Attila-díjas íróknak több évtizedes írói munkássága elismeréséül, 70. születésnapja alkalmából a Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta.

A kitüntetéseket Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke nyújtotta át. (MTI)

A nyári tárlatról

Az újságíró klub keretében működő *művészklub* szeptember 2-án, hétfőn este megtartott foglalkozásán vitát rendezett a IX. *Szegedi Nyári Tárlatról*. Dér Endre József Attila-díjas író, a *Tiszatáj* szerkesztőjének színes-értékelő bevezető előadása után a vita résztvevői közül igen sokan — festőművészek, népművelési szakemberek, újságírók — mondták el véleményüket. Mind a vitaindító, mind pedig a hozzászólók véleménye megegyezett abban, hogy az idei nyári tárlaton a *szobrászok* szerepeltek a legjobban; kiállított munkáik értékét jelzi, hogy a

négy díjazott művész közül kettő szobrász volt. Abban is megegyeztek a vélemények, hogy a szegedi festők a vártanál *kevésbé* reprezentálták a város művészetét; ez utóbbi körülményt azonban a tárlatrendezés némely *formai* költöttsége is magyarázza. Vita lényegében a „*hogyan tovább?*”-kérdés körül alakult ki. A felszólalók közül néhányan a tárlat arculatának egységesebbé tételét javasolták, mások viszont éppen a jelenlegi *sokszínűség* további megtartását kérték, de egyben azt is, hogy az eddigiek-nél sokkal *szigorúbb* legyen a válogatás. A vita résztvevőinek többsége végülis ezt az álláspontot képviselte, s azt szorgalmazta, hogy a kiállítók számának szűkítésével tegyék a szegedi nyári tárlatokat a *legjobbak* bemutatók *forumává*, az „*erősek*” kiállításává. Ez az igény annál is inkább indokolt, mivel a nyári tárlatokat az ünnepi hetek vendégei közül sokan megnézik, s így a nagyszámú látogatónak a lehető legrangosabb kép- és szoboranyagot kell bemutatni. Természetesen a Szegeden dolgozó képzőművészeknek

is a Szegedi Nyári Tárlatokra kell a legjobban felkészülniök, hiszen e kiállítások nézői *elsősorban* a helyben alkotó festők-szobrászok műveit keresik.

A nyári tárlatokkal kapcsolatos javaslatok mellett még számos más gondolat is elhangzott a képzőművészeti vitán. Így többek között, hogy miért zárt be máris — az iskolaév kezdetével egy időben — a IX. Szegedi Nyári Tárlat, hiszen így éppen a tárlatok leggyakoribb látogatói, a *diákok* elől zárják el a reprezentatív bemutatót. Hangot kapott emellett az a szintén igen jogos — de jóval nagyobb horderejű — kérdés is, hogy alakítsanak ki Szegeden ismét egy európai színvonalú *képtárat*, amely az év minden időszakában gazdag anyaggal várná a látogatókat. Ennek a reprezentatív gyűjteménynek a Móra Ferenc Múzeum főépületében lenne a helye!

A művészklub legközelebbi vitájára október 7-én, hétfőn kerül sor, amikor *Vinkler László* festőművész, főiskolai tanár számol be az idei velencei biennáléről.

A. L.

Tilalom

Elég gyakran kapunk levelet, melyben írója vagy amiatt zsörtölődik, hogy nem adtak számára építési engedélyt arra a helyre, ahova családi házát építeni szeretne volna, vagy amiatt, hogy az építési hatóságok a város valamely részén „halálra ítélték” otthonát, tehát kisajátítják, lebontják, közkeletű szóval: szanalják.

Mi szükség van erre is, arra is?

Szeged gyorsan fejlődő várossá lett, a közművesített vagy az aránylag ki-

sebb költséggel közművesíthető belső területeivel nem bánhat könnyelműen. Bárki beláthatja, ha nem csak a saját, hanem az egész város érdekeit is szem előtt tartja, hogy ezeken a helyeken csak többszintes házakat érdemes és szabad építeni. Ezért a tilalom, s ezért jelölték ki szinte vele egy időben azokat a városrészeket, ahol szép környezetben és megfelelő körülmények között lehet most és ezután is családi házat építeni.

Súlypontok

A mai korban senkisé vária el, hogy újabb templomok építésével fejezzük ki az emberi alkotóképességet, hogy ég felé nyúló tornyokkal adjuk meg a város jellegzetességeit. Más ma az ember, mint volt akárcsak évtizedekkel ezelőtt is, s mások az igényei is. Talán Súlyok Péter olvasónk is észrevette — aki ezekről a kérdésekről levelet írt szerkesztőségünknek —, hogy jó néhány olyan ház épült az utóbbi években Szegeden, amely, ha meg nem is változtatta Szeged korábban kialakult és ma is szép városképét, már a mai város mai lakóinak életét, igé-

nyeit tükrözi. Ilyen épület például a megyei párt- és tanácsház a Rákóczi téren, a „Selli-ház” a Tisza partján, vagy a Hunyadi János sugárút és a Bécsi körút sarkán emelkedő közép-magas lakóház is, hogy csak néhány jellegzetesebb példát említsék.

A szakemberek meghatározták a városnak azokat az úgynevezett súlypontjait, ahol a szokásostól eltérő, attól külső megjelenésével is kiemelkedő épületeket szükséges építeni. A városkép így válik modernné majd Szegeden is, anélkül, hogy elvesztené régi, „történelmi” jellegét.

„Foghij” helyett

Más városok, mint Debrecen vagy Miskolc is, a felszabadulás után nem sokat tettek belvárosuk teljes kiépítéséért. A fejlődő ipar, a lakosság számának nagyarányú növekedése nem engedte meg ezt a „luxust”. Inkább új városrészeket építettek, ahol aránylag olcsón és nagy számban lehetett lakásokat építeni.

Szegeden eddig egy kis rész más volt a helyzet. Csak az Odessa lakótelep építése követte a többiek példáját, de ennek léptéke is elmaradt a debreceni vagy a miskolci lakótelepektől. Nálunk inkább a belvárosi

utcák „foghijainak” beépítése és az emeletráépítések adták a legtöbb lakást. Most azonban itt is fordulópontra állunk. A harminedik éves terv hátralevő éveiben áttér Szeged a lakótelepek építésére. Az ok ugyanaz, mint a többi vidéki városban: a fejlődés dinamizmusa teszi szükségessé. A Tarjántelep és az azt követő új lakónegyedek felépítése már nem a város belső magjának szépítését, kiegészítését szolgálja, hanem elsősorban azt, hogy minél több lakást építsünk.

Fehér Kálmán

A szocializmus védelmében

Megjelent a Pártélet szeptemberi száma

A szerkesztőség vezércikkében ismerteti a szovjet és csehszlovák vezetők Moszkvában aláírt közös közleményét, kiemelve, hogy a szomszédos ország testvérpártjának kommunistáira most odahaza fokozott politikai küzdelem vár. E problémát érinti Borbándi János, a KB osztaályvezetője is. Fegyveres erőink hó végi ünnepéről írva hangsúlyozza, hogy harcosaink, haderőnk osztályjellegéből fakad a szocializmus védelme, az egységtérzés és a segítségnyújtás minden ország proletariátusának.

Figyelemre méltó cikkében Balló István az állam és az egyházak közötti egyezmények húsz évét tekinti át. Az időrendi elemzés végkövetkeztetése: lehetséges a tartós és gyümölcsöző együttélés a szocialista állam és az egyházak között a szocializmus talaján, a kölcsönös tisztelet alapján. Államunk és pártunk mindezzel együtt a tudományos világnézet terjedését segíti elő a társadalomban.

Propagandistáink számára hasznos ismereteket nyújt Ripp Géza írása, amelyben a szerző az ipari társadalom elméletének ultraradikális nézetét (Marcuse, Rostow, Mills, Broverman stb. tevékenységét) foglalta össze. „A kétségbeesés filozófiája — írja többek között — szemben áll a szocialista forradalom eddigi eredményeivel...”

Egy másik érdekes cikkben Nonn György az amerikai fekete gettók életéről, a szegények forrongásairól, a mozgalom ellentmondásairól, s az amerikai kommunisták ezzel összefüggő társadalmi harcáról írja: „A kérdés összefügg azzal a mély válsággal, amit az amerikai társadalom jelenleg átél.”

gal, amit az amerikai társadalom jelenleg átél.” A pártvezetőség választások előkészítését szolgáló rovatban három budapesti kerületi titkár mondja el: milyen módon, milyen elvek betartásával és gyakorlati tennivalókkal elvégzésével készülnek az alapszervezetek a pártélet soron következő eseményére.

Olvasóinkat közelebből is érdekli Bernula Mihály cikke, amely számot ad a termelőszövetkezetek területi szövetségeinek Csongrád megyei tevékenységéről.

A KB folyóiratának szeptemberi számát sok egyéb tapasztalatot nyújtó cikk, ünnepi készülődésről szóló híradás, emberi portré, elgondolkodtató érv gazdagítja.

J. L.

Jubileumi ünnepségek, 1918—19

Több mint kétszáz oldalas útmutatót jelentetett meg a *Népművelési Propaganda Iroda* az 1918-as magyar polgári forradalom, valamint a KMP megalakulása és a Tanácsköztársaság kikiáltása 50. évfordulójának megünnepléséhez. A *Jubileumi ünnepsé-*

gek, 1918—19 című összeállítás *Módszertani útmutató* című fejezete hasznos tanácsokat közöl az ünnepségek tervezésére, előkészítésére. A tetszetős külsejű kötet anyaga az országos szervek központi rendezvényeinek és irányelveinek, illetve az ötven év előtti eseményeket feldolgozó tudományos és irodalmi művek felsorolásával, valamint részletes eseménynaptárral zárul.

A *Dombrády Zoltán, Pelejte* Tibor és *Rácz Zoltán* szerkesztette könyv hasznos segítséget adhat mindazoknak, akik a jubileumi ünnepségek szervezésében, rendezésében közreműködnek.

Mit lehet levonni tartozás címén?

D. F. olvasónk kérdezi, hogy munkáltatója gyermek-tartás címén hány százalékot vonhat le a munkabéréből? Az érvényes rendelkezések szerint tartozás címén általában a dolgozó munkabérének harminchárom százalékát lehet levonni. Bizonyos tartozások esetén azonban a munkabér ötven százalékáig terjedhet a levonás összege.

A munkabér ötven százalékát lehet visszatartani a gyermektartásdíj és a szülés-

sel kapcsolatos költségek címén, továbbá, ha a dolgozó tartozása tévesen felvett munkabéréből vagy egyéb tévesen felvett pénzösszegekből (kiküldetési napidíj, szállás-költség stb.), tévesen kifizetett társadalombiztosítási szolgáltatásból (táppénz, családi pótlék stb.) adódik. Ugyanilyen mértékű levonásnak van helye akkor is, ha a dolgozónak az öt jelenleg, vagy korábban alkalmazó vállalattal, kisipari termelőszövetkezettel, mezőgazdasági termelőszövetkezettel vagy egyéb más társadalmi szervezettel szemben kártérítési kötelezettsége van, ide tartozik még a természetbeni jutatok térítési díja is.

Ugyancsak meg kell említeni, hogy mikor kérheti a vállalat a ki nem fizetett tartozások behajtását bírósági végrehajtó útján. A rendelkezések értelmében a bíróság végrehajtásnak a dolgozó egész vagyonából akkor van helye, ha a tartozás szándékos károkozásból ered, vagy ha a dolgozó munkabéréből vagy más rendszeres járandóságából a levonás aránytalanul hosszadalmas lenne, s végül akkor, ha a dolgozó új munkahelye a vállalat előtt ismeretlen.

Dr. V. M.

A Szegedi Kenderfonógyár (Szeged, Londoni krt. 3.)

F O N Ó ipari tanulókat felvesz

alberleti térítéssel, valamint menetrendszerű autóbusz biztosításával Földeák, Makó, Ruzsa, Ásotthalom, Öttömös vonalakon. Jelentkezni lehet a szakoktatás felelősnél.

HK. 304

Postamunka

Ezzel a szóval a rendkívüli, gyors munkát, vagy a Magyar Posta világszerte elismert kitűnő tevékenységét illethetjük. Az alábbiakban nem erről lesz szó.

1.

Vendégem volt, aki nagyon fontos levelet várt hazulról. Nem kapta meg. Elküldték ugyan a nevemre, sőt az is rá volt írva, hogy nem nekem, hanem a nálam vendégeskedő X. Y.-nak szól. A borítékon mégis ott ékeskedett az „Ismeretlen” felirat. Ez hagyján. De a levelet felbontották, másik borítékba tették és 60 filléres bélyeggel visszaküldték a feladónak. Ez már furcsa.

A bűnjelekkel felszerelkezve bátorkodtam reklamálni a szegedi nagy postán. A nagy íróasztalú csoportvezető le-sújtó pillantása belém foj-

totta a szót. „Hiányos a címezés! Nincs rajta, hogy A. lépcsőházban lakik!” De kérem, azért mégis — dadogtam — felbontani talán... „Hiányos!!!”

Örülök, hogy nem vette észre az egyik „i” betűről hiányzó pontot. Akkor biztos kirüg.

2.

Mint szolgálati lakás soros tulajdonosa, megdöbbenve látom ugyancsak a Szeged 1. Postahivatalba. Mivel ezt előttem jó néhányan megtették, két dísztvírtókat bemutató kép közé felpréselődtem a falra, mert éppen ott volt a sor vége. Egy levelet 22 min. 09 sec. alatt tudtam feladni, mert csupán 2, azaz kettő ablaknál volt erre lehetőség. De éljen az új mechanizmus! Az anyagi érdekltség és minden egyéb! Mert a pénzem azonnal átvették. Itt 4, azaz négy ablak nézett rám hívogatóan. Már látom az új jelszót: „Ne levelezz, küldjön helyette pénzt!”

Es még egy szerény javaslat: azoknak a megátalkodottaknak, akik mégis levelet kívánnak feladni, ki kellene bővíteni a posta épületét, akkor kényelmesebben tudnának sorbaállni.

P. A.

Ertesítjük kedves vendégeinket, hogy 1968. szeptember 5-től

a Partfürdő

naponta délelőtt 10—18 óráig tart nyitva.

Szegedi Fürdők és Hőforrás Vállalat

A Csongrád megyei Tanács Építőipari Vállalat rendkívül jutányos áron, esetleg csere alapon az alábbi használaton kívüli

gépi állóeszközeit

sürgősen értékesíteni kívánja:

- 1 db villamos emelőtargonca.
- 1 db építési forgódaru B—15—15 típusú.
- 1 db fődemdaru FD—500-as típusú.
- 2 db kettős-ollós-hidraulikus szerelőállvány.
- 1 db IFA-FRAMO 0.75 tonnás kis tehergépkocsi.
- 6 db villanymotor (vegyes).

A gépek megtekinthetők a vállalat TMK-műhelyében, Hódmezővásárhelyen. Érdeklődni a vállalat gépgazdálkodási osztályán, Hódmezővásárhely, Tanácsköztársaság tér 59. Telefon: 304, 909-es mellék

x. 038 700

SZERDA, 1968. SZEPTEMBER 4.

DEL-MAGYARORSZAG. 5